

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Feln.-utca 5-7. Telefon: 189-480, 389-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d h i r e k

1968. szeptember 26.

bb. 1. mario del monaco és a staatsoper az operaház októberi műsorán

1 ol/ük/zs/gy/la

1968. szeptember 26.

a hazai operabarátok körében méltán előzi meg rendkívüli érdeklődés a mai olasz tenorista nemzedék egyik legmarkánsabb egyéniségének, mario del monaconak budapesti vendégszerelését. a művész előre láthatólag október 1-én érkezik a magyar fővárosba. bemutatkozása alkalmából - október 6-án és 10-én - repertoárja legsikeresebb szerepét, az otello-t énekl az erkel színházban.

ugyancsak az erkelben lép fel a hónap valamennyi vendégszólistája. elsején, a rigoletto előadásán geszty szilvia a berlini opera tagja alakítja gilda szerepét. lucia stanescut, a már budapesten is ismert neves román énekesnőt 3-án az aida, 15-én a bohémélet, 19-én pedig a toscia előadásán hallhatja a közönség. a szófiai nemzeti opera baritonistája, sztojan popov 27-én scarpia-t, 30-án pedig rigoletto-t énekl.

az októberi operaprogram és a budapesti művészeti hetek egyaránt kiemelkedő eseménye a berlini staatsoper vendégjátéka. az ndk híres dalszínháza az elmúlt év decemberében ünnepelte fennállásának 225. évfordulóját. az intézményt a műfaj egyik legjelentősebb otthonaként tartja számon a nemzetközi zenei világ. mindig vonzotta a legjelesebb énekeseket, s olyan zenei vezetők voltak, mint spontini, meyerbeer, nicolai, weingartner, r. strauss, bruno walter, furtwängler, erich kleiber, klemperer és herbert von karajan. a berlini társulat négy előadást tart a budapesti operaház színpadán: 22-én két balett - weil-brecht: a kispolgár hét főbűne és stravinszki: petruska című műve - szerepel műsorán, 23-án a fideleio, 24-én a cosi fan tutte, 25-én pedig a walkür./mti/

..

- 1 -

bb. 2. elektromos órarend

vid-kz/tné/gy/la

1968. szeptember 26.

huszonöt kilométernyi huzal és kétezernél több zseblámpa izzó felhasználásával érdekes elektromos órarendet szerkesztettek a tolna megyei ipari szakmunkásképző iskola szakoktatói és diákjai. a villany-órarend körülbeült ezer tanórát, tart nyilván, egyetlen gombnyomásra megmutatja, melyik osztályban, melyik tanárnak, milyen órát kell tartania./mti/

..

bb. 3. a centrum áruházak üzletkötései

1 kf/kf/le/gy/la

1968. szeptember 26.

a centrum áruház vállalat - élve az új gazdasági mechanizmus adta nagyobb lehetőségekkel - nemcsak belföldön keres újabb és újabb közvetlen szállítópartnereket - árubeszerzői külföldre is ellátogatnak. a lipcsei őszi vásáron például 25 millió forint értékben vettek itthon jól ismert és keresett ndk gyártmányú háztartási készülékeket, eszközöket, konyhagépeket, s az „ezer apró cikk”, körébe tartozó árukat.

legutóbb két nagy lengyel külkereskedelmi vállalattal állapodtak meg, mintegy 400 000 rubel értékű áru, egyebek között 3 500 hűtőgép, 5 000 tranzistoros rádió, továbbá elektromos főzőlapok, háztartási berendezések, stb. 1969. évi szállítására. a centrum áruházak közvetlen külföldi árubeszerzése nagymértékben bővíti majd a fővárosi és a vidéki áruházak jövő évi áruválasztékát./mti/

..

bb. 4. kecskemét - bronzplaketten

vid-fm/tné/gy/la

1968. szeptember 26.

bronz-emlékplakett készül kecskemét város fennállásának 600 éves jubileuma alkalmából. tervezésével pálfisgusztávót, a város fiatal szobrászművészt bízták meg, aki most fejezi be tanulmányait a képzőművészeti főiskolán. a plakett jelképezi a régi parasztváros múltját és jelenét./mti/

..

- 2 -

bb. 5. miniszteri rendelet a kozmetikusok tevékenységi köréről

1 sz/lk/le/gy/la

1968. szeptember 26.

az állami, szövetségi és kisiparban többszáz kozmetikus dolgozik. tevékenységi körüket most könnyűipari miniszteri rendelet egységesen szabályozza. a rendelet meghatározza, hogyan, milyen eszközökkel, vegyszerekkel végezhetik a szépségápolást. a rendelet - amelynek megjelenésével a kozmetikusokra vonatkozó több régebbi jogszabály hatályát veszítette, azt a célt szolgálja, hogy a kozmetikusok, függetlenül attól, milyen szektorban dolgoznak, magasabb színvonalon, gondosabban, az egészségügyi, higiéniai követelményeknek megfelelően végezzék szolgáltatásaikat. a rendelet elhatárolja a kozmetikai szolgáltatásokat a fodrászattól és az orvosok feladatkörétől. kimondja többek között, hogy kozmetikus a doktori címet vagy az erre utaló megjelölést cégtáblán, üzleti nyomtatványokon, hirdetésekben még akkor sem használhatja, ha ez a cím egyébként megilleti. kozmetikusok nem végezhetnek olyan ápolást, amelyre egyébként orvosok hivatottak.

a kozmetikai iparban előállított vagy alkalmazott valamennyi kozmetikai készítmény egészségügyi ellenőrzésére az országos élelmezés- és táplálkozástudományi intézet és az állami közegészségügyi-járványügyi felügyelet jogosult. ezek az ellenőrző szervek a készítményekből mintát vehetnek. a rendelet meghatározza azt is, milyen gépeket használhatnak a kozmetikusok, hogy a test, illetve szépségápolás végett hozzájuk fordulókat ne tegyék ki felesleges vagy ártalmas kezelésnek./mti/

..

bb. 6. költöznek a fecskék

vid-cs/mné/gy/la

1968. szeptember 26.

az alföldi tájakon szinte mindenütt elnéptelenedtek már a fecskéfészkek: a hűvös szeptemberi napok szokatlanul korai indulásra készítették a villásfarkú vándorokat. a város lakó molnárfecskék látványos „felvonulással”, bucsuztak. szegeden a villany- és telefonvezetékek sok kilométer hosszúságban megteltek a nagy utra készülő fecskékkel. egyes madárcsapatok jelenleg a fehér-tó rezervátum és más szegedkörnyéki vadvízek nádasában gyülekeznek, ahol még bőséges élelmet találhatnak./mti/

..

- 3 -

bb. 7. perben a krisztina toronyház

1 bc/gg/zs/gy/la

1968. szeptember 26.

Elkészülte után nem sokkal bíróság per „szereplője”, az alagút utca elején épült toronyház. Magasbanyuló falai ugyanis - amint a felperes 1. kerületi ingatlankezelő vállalat keresetéből kitűnik - hátrányosan befolyásolták több környező kisebb ház fűtését, melegvíz-szolgáltatását, egyiknek még a stabilitását is. A vállalat keresetében megemlíti, hogy a gondjaira bízott Attila ut 6-8, s a Pauler utca 5 számú lakóházakban a fűtést és a melegvizet kéményigényes, a pincében elhelyezett etázkazánok szolgáltatták, mindaddig zavartalanul, amíg a magasbanyuló toronyház falai. Az új épület elkészülte után ugyanis az említett környező házakban használatatlanná váltak a kémények. Ezt arra vezeték vissza, hogy az ott uralkodó légáramlat beütközik a toronyház falába, az így keletkezett légörvények pedig akadályozzák a kémények üzemelését. Ezt különben a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága határozatában meg is állapította.

Nem
az ingatlankezelő vállalat szerint az érintett lakóházak megfelelő fűtését - mivel kéményeiket nem lehet a toronyház magasságáig meghosszabbítani - csak úgy lehet megoldani, ha kéményt nem igénylő parapet rendszerű gázkonvektorokat szerelnek fel a lakásokba, a melegvíz szolgáltatást pedig villanyal üzemeltetett víztárolókkal biztosítják. Hasonló probléma mutatkozik a Pauler utcai postahivatal fűtésével kapcsolatban is. Ezt - a kereset szerint - úgy lehetne megoldani, ha az ottani etázfűtési berendezést bekötnék a toronyház fűtési rendszerébe. Harmincöt lakásban szükséges az ingatlankezelő vállalat szerint a fűtés és a melegvízszolgáltatás megjavítására megfelelő berendezéseket felszerelni. Az átalakítási munkák költségei a felperes szerint az építető országos takarékpénztár hibájából merülnek fel, mert számolni kellett volna a légörvények keletkezésének lehetőségével, s a beruházást ennek figyelembe vételével kellett volna megtervezni.

A vállalat keresetében arra is utal, hogy az Attila ut 6 számú ház a toronyház megépítése következtében süllyedni kezdett, falai megrepedtek, mert az új magasépületet szorosan a régi, alacsonyabb épület falai mellé építették, az alapját pedig amazénál jóval mélyebben fektették le, s ezeket a károkat is ki kell javítani.

- folyt. köv. -

- 4 -

bb. 7. / perben.... 1. folyt./ gy

az ingatlankezelő vállalat a szóbanforgó munkák elvégzésére és esetleges pénzübeli kártérítésre egyezséget kívánt kötni az építető országos takarékpénztárral, az azonban nem volt hajlandó erre, nem tartja magát felelősnek a kárért. Ezt követően indított pert az ingatlankezelő az otp ellen, s keresetét később kiterjesztette a fővárosi építőipari beruházó vállalatra, a budapesti városépítési tervező vállalatra, legutóbb pedig a fővárosi mélyépítési tervező vállalatra is. Keresetében először több mint egymillió forint kártérítést kért, később úgy nyilatkozott, hogy az átalakítással járó költségeket nem kívánja teljes egészében áthárítani, mert a lakások a munkák elvégzése után korszerűbbek lesznek. Ezért egyelőre 500 000 forintban jelölte meg a per értékét. megítélését

a tárgyalás néhány hét múlva folytatódik./mti/

bb. 8. rablók elől elrejtett gazdag pénzelet a táci gorsiumban

a vid-fm/mné/gy/la

1968. szeptember 26.

A táci gorsiumban végzett ásatások során egy hajdani lakóház padlózata alá rejtve gazdag pénzeletre bukkantak. A régészek megállapították, hogy a 2 800 dupla dénárt tartalmazó, textilből készült zacskót idős számításunk után 260-ban egy barbár törzs támadása idején rejtették el a rablók elől. Tulajdonosának azonban már nem volt alkalma kiásni kincsét, mert a támadás következtében a település csaknem teljesen elpusztult, s valószínűleg meghalt a dénárok elrejtője is.

a leletet a székesfehérvári István király muzeumba szállították./mti/

- 5 -

bb 9. befejezték az ōrs-ur nemzetség tatárjárás előttréputt vá-
rának feltárását

b vid-fm/tné-ju la

1968. szeptember 26.

a bükk déli lábánál fekvő kács község határában parády
nándor, a budapesti nemzeti múzeum régésze befejezte a honfog-
láló magyarok egyik legjelentősebb nemzetsége, a borsodban bir-
tokos ōrs-ur székhelyének feltárását.

anonymus a, magyarok cselekedeteiről, írott gesztájában
említette, hogy a nemzetség „nyárád vizének forrásánál, vá-
rat épített. későbbi adatok pedig arról tanuskodnak, hogy a
nemzetség kács községben bencéseket telepített le.

az ásatások során az egész környéket uráló magaslapon meg-
találták az egykori vezéri szállást. a négyszögletes alaprajzu,
tízszáz tíz méteres külső kerületű „őregtorony, mintegy más-
fél-két méter magas alapfalai maradtak meg. a falak vastagsága
2.5 méter. a földszinti, részben nem találtak bejárat-marad-
ványt, így az a második szinten lehetett. a falakat szabálytalan
alaku terméskövekből rakták, nyers meszet szórtak közéjük, s
úgy öntötték le vízzel. a sarkokat faragott kövekkel képezték
ki.

a lakótornyot, - amely a nemzetségtől szállás helye volt -
ovális alaku, 5-6 méter széles, 3 méter mély szárazárak vette kö-
rül. a feltárás során árpádkori cseréptöredékek kerültek elő,
valamint egy kőből faragott mozsár, bordázott éllel, a feltárás
eddig kevésbé ismert adatokat szolgáltatott arra a kérdésre:
hogyan építkezett a magyarság a tatárjárás előtt? egyúttal is-
mételten bizonyítékot szereztek arra vonatkozóan, hogy a 12.
században már voltak kőerőségek észak-magyarországon.

a vár feltárásával egyidőben a jelenlegi katolikus temp-
lom szomszédságában végzett ásatások során megtalálták a nemzet-
ség által alapított bencés monostorhoz tartozó templom alapfala-
inak egyes részeit is. /mt1/

8.35/-s Kc 910

- 6 -

bb 10. gazdag muzeumi program vas megyében

a vid-fm/mné-ju la

1968. szeptember 1 26.

gazdag programot állítottak össze az idei muzeumi hónap-
ra vas megyében. szombat helyen és kőszegen bartha lászló festő-
művész könyv-illusztrációiból kiállítás nyílik októberben. a
„ száz éves a vasi sajtó, „ című kiállítást a megyeszék-
hely muzeumban láthatják majd az érdeklődők. a kőszegi vár-
muzeumban a tűzoltás múltját mutatják be, őrszentpéteren pedig
helytörténeti kiállítást rendeznek.

a legújabb vas megyei részegeti és történeti vonatkozású
kiadványok szerzői szombat helyen író-olvasó találkán ismer-
tik könyveiket. kőszegen ünnepi megemlékezésén megtartják mis-
ke kálmán régész, muzeumigazgató munkásságát - halálának 25.
évfordulója alkalmából.

huszonöt előadás hangzik el a muzeumi hónap idején szom-
bat helyen, a járási székhelyken és a nagyobb községekben.
több előadás foglalkozik a polgári demokratikus forradalommal,
a kmp megalakulásával, a tanácsköztársaság helyi eseményeivel.
rum községben fürst sándor életéről és munkásságáról tartanak
előadást.

a muzeumi hónap utolsó hetében hirdetik ki a néprajzi és
nyelvjárási pályázat eredményét, és adják át a pályadíjakat,
majd megjutalmazzák a földrajzi névgyűjtőket. /mt1/

--

bb 11. negyedszer kaszálják a lucernát

vid-cs/mné-ju la

1968. szeptember 26.

a csapadékos, őszi időjárás kedvezett borsodban a takar-
mányfélék fejlődésének: a megye csaknem 24.000 holdnyi lucerná-
sában már negyedszer kaszálnak. a szeptembervégi sarju lucerna
holdankénti átlagban 10-12 mázsa szénatermést ad. a fehérjében
gazdag takarmány tápértékének megóvására az abauji és a zempléni
tájakon villás szénaszárítókön tárolják a friss takarmányt. a
csaknem 60.000-es háztáji szarvasmarhaállomány jó átteleltetése
érdekében ismét kaszálják az árokpartokat, dűlőutakat és a víz-
folyások menti töltéseket. a tsz-ek felesbe adták ki az árokpar-
ti sarjuteremést. a számítások szerint így 30.000 mázsányi jó-
minőségű szénához jutnak még a tsz-tagok. /mt1/

--

8.40/ju Kc 910

-7-

bb 12. százezer új fa szombathelyen

a vid-cs/mné-lm la

1968. szeptember 26.

Szombathely lakossága az idén társadalmi munkában 100 000 fiatal fát ültetett el. a nagyarányú fásítási program most fejeződött be. az új zöldövezetek segítik majd a gyorsan iparosodó városnegyedek átszellőzését, egyúttal védelmet nyújtanak az alpok felől fuvó erős északnyugati szelek ellen. az utcák fásítása során ragaszkodtak a régi szombathelyi hagyományhoz, mely szerint egy-egy utcában csak azonos fafajokat ültethetnek. különösen sok szombathelyen a fenyő és az örökzöld, ami a táj alpesi jellegével magyarázható. az idén ültetett fák épségéért a város diáksága vállalt védnöki felelősséget, s ehhez csatlakoztak az üzemi munkások és az intézmények kolléktívái is. a következő években folytatják a fásítást: összesen 675 hektárnyi területet fásítanak be, ezenkívül 10,5 kilométer hosszú fasort telepítenek. /mti/

--

bb 13. kétszáz vagon körte a nyírségből

vid-cs/tné-lm la

1968. szeptember 26.

Öt évvel ezelőtt kezdték meg szabócs-szatmár megyében a nagyüzemi almáskertek kiegészítéseként főleg a csonthéjas és a bogycsücsü telepitését. ezek összterülete jelenleg eléri az ötezer holdat. de nagy területeket telepítettek be értékes körtefajtákkal is. a kiegészítő gyümölcsösök idén jelentkeztek először nagyobb mennyiségű terméssel. a napokban véget ért a körte szedése, amelyből legalább 200 vagonnyit szállítanak el. a legizletesebb körtefajtákból 100 vagonnyit küldtek már ipari feldolgozásra a budapesti és a szegedi konzervgyárnak. a jól jövedelmező körtetermesztést a nyírségi homokbuckás tájon tovább bővítik. az idej körtetelepítés megközelelti a 250 holdat. /mti/

--

-8-

9.00/lm ke 940
110° Dug

bb 14. erőteljesen fejlődik a zalai állattenyésztés

b vid-cs/mné-lm la

1968. szeptember 26.

Állattenyésztési és közigazgatási szakemberek egy csoportja megvizsgálta és most jelentést készített Zala megye állattenyésztési helyzetéről. megállapították, hogy a harmadik öt éves terv időszakában emelkedett az állatlétszám, javult a tenyésztői munka, az állomány minősége, számottevően növekedett az állattenyésztésből származó árúértékesítés, a férőhelyek száma, javult az állattenyésztés technikai ellátottsága. csupán a tsz-ekben egy év alatt 15,4 százalékkal gyarapodott a szarvasmarha-állomány, de a háztáji állatlétszám is 3,7 százalékkal nőtt. száz hold mezőgazdasági területre jelenleg 31,2 szamosállat jut a megyében, míg az országos átlag csupán 24. a mezőgazdaságból származó összes évi bevételnek felét már az állattenyésztés adja, ezen belül az állattenyésztés jövedelmének ugyancsak fele a szarvasmarha tenyésztésből származik. a megye tehénészetei az országos átlagnál sokkal több tejet adnak át a kereskedelemnek: a 100 hold szántóterületre jutó tejfelvásárlás meghaladja a 20 000 litert, s ez 8 000 literrel magasabb az országos átlagnál.

a megye tsz-eiben erőteljesen javul a tenyésztői munka. jelenleg 90 tsz-ben rendezkedtek be a mesterséges borjunevelés-re. a nemrégiben kidolgozott fejlesztési terv szerint 1975-ig 60 korszerűen gépesített állattenyésztő kombinátot alakítanak ki a megyében. az első centralizált szarvasmarha tenyésztőtelep a zalaszentmihályi tsz-ben épül, amely 600 szarvasmarha elhelyezésére lesz majd alkalmas. az irányító szakemberek véleménye szerint a sertésenyésztés ugyancsak jó irányban fejlődik, s megalakultak az első sertésenyésztő és hizlaló tsz-társulások is. ezek a társulások évente 3000-5000 hizott sertés előállítására rendezkednek be, ugyanakkor ellátják süldővel a háztáji és kiegészítő gazdaságokat. /mti/

--

- 9 -

905/lm ke 940
110° Dug

bb 15. uttörővezetők nemzetközi tanácskozása budapesten

t di/m-lm zs

1968. szeptember 26.

hat európai szocialista ország - a szovjetunió, Bulgária, Lengyelország, a német demokratikus köztársaság, Románia és hazánk - uttörővezetőinek részvételével nemzetközi tanácskozás kezdődött csütörtökön budapesten a Lécai János uttörőházban. az október 2-ig tartó megbeszéléssorozaton kölcsönös tájékoztatók hangzanak el a gyermekmozgalmak pedagógiájával foglalkozó kutatók eddigi tapasztalatairól, és megvizsgálják a további munka összehangolásának az együttműködés elmélyítésének lehetőségeit is.

a csütörtök délelőtti ülésen Kárpáti Sándor, a Kisz Központi Bizottságának titkára, a magyar uttörők országos szövetségének elnöke mondott megnyitó beszédet. Üdvözölte a megjelenteket és eredményes munkát kívánt a tanácskozáshoz. ezután a magyar kék és vörösnnyakkendős kisdiákok követel köszöntötték a vendégeket, az esemény részvevőit, majd dr. Vastagh Zoltán, a Pécsi Pedagógiai Főiskola adjunktusa tartott vitaindító előadást a kommunista gyermekmozgalmak pedagógiájának néhány időszerű kérdéséről. ezután megkezdődött az első referátummal foglalkozó véleménycsere. /mti/

--

bb 16. szövetségi delegáció utazott Lengyelországba

i kf/se-ju bs

1968. szeptember 26.

csütörtökön Dobi Istvánnak, az elnöki tanács nyugalmazott elnökének, az országos szövetségi tanács elnökének vezetésével öt tagú szövetségi delegáció utazott Lengyelországba.

a magyar szövetségi küldöttség - Tadeusz Janczyknak, a lengyel szövetségi főtanács elnökének meghívására - tanulmányozza a lengyel szövetségek tevékenységét, s tárgyal a lengyel szövetségi mozgalom vezetésével a két ország szövetségeit kölcsönösen érdekítő kérdésekről.

a küldöttség bucsúztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent nyers rezső az MSZMP politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, Sebestyén Jenő az MSZMP központi bizottság külügyi osztályának helyettes vezetője, Bojti János külügyminiszterhelyettes, Szabó István a tot, Rév Lajos az OKISZ elnöke, Panák László a szövetség elnökhelyettese, valamint a budapesti lengyel nagykövetség több vezető munkatársa. /mti/

--

10.30/ju

- 10-

10.30/ju
11.10/du

bb 17. megkezdődött az urológus és nephrológus kongresszus

t bc/lk-ju zs bs

1968. szeptember 26.

csütörtökön a magyar tudományos akadémia - mintegy 70 külföldi és 160 magyar részvevővel - megkezdődött a magyar urológusok és nephrológusok társaságának háromnapos kongresszusa. a kongresszus megnyitóján részt vett dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter és dr. Ruznyák István, a magyar tudományos akadémia elnöke. a tanácskozást dr. Babics Antal Kossuth-díjas akadémikus, a társaság elnöke nyitotta meg. szólt a magyar urológiai társaság félévszázados tradíciójáról, a kongresszus munkájának jelentőségéről, majd átnyújtotta a társaság tiszteletbeli tagjává való megválasztásáról szóló diszoklevelet Lopatkin Moszkvai, Petkovic Belgrádi, Hienzsch Jénei, Weselowsky Varsói, Cservenaköv Szófiai és Dutz Berlini professzoroknak.

több külföldi részvevő üdvözlő szavai után megkezdődtek a kongresszus tudományos előadásai. több előadás a vese és a hozzá tartozó szervrendszer konzervatív - szervmegőrző - sebészetével foglalkozik. a mai urológiai sebészet ugyanis a megbetegedett szervek lehetőség szerinti megőrzését tekinti feladatának, előtérbe helyezi a plasztikai műtéti módszereket, szemben a szerv eltávolításával. külön szekcióban foglalkoznak a krónikus és akut veselégtelenség problémakörével. e megbetegedések miatt művese kezelést szoktak alkalmazni, s a szervmegőrző kezelésében nagy jelentőségűek a szervezet folyadék- és sóháztartásáról szerzett újabb ismeretek. egy másik előadás-sorozat a férfi meddőségkutatás eredményeivel foglalkozik; a biokémiai, a szexuál hormonológiai megismerések alkalmazását ismertetik a klinikai gyakorlatban. /mti/

--

bb 20. a központi földtani hivatal elnökének beiktatása

k tz/m-lm bs

1968. szeptember 26.

dr. Lévárdi Ferenc nehézipari miniszter csütörtökön ünnepélyes keretek között iktatta be a központi földtani hivatal elnöki tisztébe a KFH székházában dr. Fülöp Józsefet, a magyar tudományos akadémia levelező tagját. /mti/

--

11.20/ju

11.20/du
11.10/du

-11-

bb 18. ismét öt halálos közlekedési baleset

1 fe/lk-ju zs bs

1968. szeptember 26.

tragikus gyermekszerecséltenség történt törökszentmiklóson: rab lászló 13 éves iskolai tanuló egy vontató mögül az uttestre szaladt és egy tehergépkocsi halálra gázolta.

a tarnazsadány és nagyfüged közötti útvonalon gyetvai sándorné 68 éves tarnazsadányi lakos, figyelemetlenül lépett az uttestre és egy motorkerékpár elütötte. sátoraljaújhegyen egy tehergépkocsi mögül lépett az uttestre tóth jánosné 77 éves nyugdíjas és egy motorkerékpár elütötte. mindketten olyan súlyos sérülést szenvedtek, hogy a kórházba szállítás után meghaltak.

ittasan hajtotta lovaskocsiját fábián józsef 35 éves váltókezelő, bagaméri lakos, vámospércs határában a kocsival az árokba borult és ahelyszínen meghalt.

a gyomai vasúállomáson egy tolató mozdony elgázolta f. nagy antal 54 éves gyomai lakost, aki sérüléseibe a kórházba szállítás után belehalt. /mti/

bb 19. füstmérgezésben meghalt

1 fe/lk-ju zs bs

1968. szeptember 26.

szigetfi gábor 58 éves alkalmi munkás, aki nagykáta lakásán ittasan dohányzott az ágyban, közben elaludt, az égő cigarettától az ágynevelő tüzet fogott, s ez okozta halálát. /mti/

11.25/ju

11h 25h
1140 Du

-12-

bb 21. időjárásjelentés

tr/-s

1968. szeptember 26.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 26-án, csütörtökön délelőtt:

hűvös éjszaka

európa délnyugati és északkeleti részei között éles hőmérsékleti különbségek alakultak ki. míg a skandináv félsziget legnagyobb részén és a szovjetunió európai területének északi térségében éjszaka mínusz 5 - mínusz 10 fokos fagyok vannak és napközben sem mérnek 3-6 foknál magasabb hőmérsékletet, addig dél- Európában még 25-30 fokos maximumok alakultak ki, s az éjszaka sem süllyed a hőmérő higanyszála 15-20 foknál alacsonyabbra. a kárpát medencét hideg levegő árasztotta el, így a többórás napsütés hatására sem éri el a hőmérséklet az évszaknak megfelelő értéket.

házáinkban szerdán a keleti megyékben 1-3, máshol 4-8 órán keresztül sütött a nap. többfelé esett az eső. néhány helyen zivatar is keletkezett. a lehullott eső mennyisége általában a csapadéknyom és 8 milliméter között váltakozott, de szarvason 11 millimétert mértek. az erősen felhős helyeken napközben sem emelkedett a hőmérséklet 12-14 foknál magasabbra, azokon a helyeken azonban, ahol többórás napsütés volt, 15-17 fokos maximumok alakultak ki. ma hajnalra a nyugati megyék egyes helyein 2-3, máshol 4-10 fokig hűlt le a levegő. délelőtt keleten felhős, máshol napos idő volt. 11 órakor 13-16 fokig emelkedett a hőmérséklet.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 13.1 fok volt, a sokévi átlagnál 1.9 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 14 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 milliméter, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor síófoknál 12 fok volt.

várható időjárás péntek estig: csütörtökön felhőátvonulások, egy-két helyen eső még lehet. pénteken kevés felhő, eső már nem lesz. a többfelé még élénk északnyugati, északi szél tovább mérséklődik. hűvös éjszaka. reggeli páráság, helyenként köd. a nappali felmelegedés kissé erősödik. a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 3-8 fok között, néhány helyeken fekvő helyen talajmenti fagy. legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 15-20 fok között.

a duna vízállása budapestnél 265 cm./mti/

12.17/szb

12.17

-13-

bb 22. lengyel vegyipari szakszervezeti vezetők látogatása
budapesten

k s L/m-lm bs

1968. szeptember 26.

hazánkba érkezett leon dusik a lengyel vegyipari dolgozók szakszervezetének alelnöke és jadwisa czaplicka a szakszervezet osztályvezetője, hogy a kapcsolatok további elmélyítéséről tárgyaljanak a magyar vegyipari dolgozók szakszervezetének vezetőivel./mti/

--

bb 23. szedik az ipolyvölgyi téli káposztát

vid-cs/tné-lm ká

1968. szeptember 26.

nógrád megye ipolyvölgyi községeiben az idén több mint 300 holdon termesztettek téli káposztát. az ipoly völgyében honos tájfajta keményfejúk, nyersen is hosszú időn át tárolhatók, ezért a hazai és külföldi piacokon egyaránt keresettek. csütörtökön a szécsény és a balassagyarmat környéki tsz-ekben megkezdték a téli káposzta szedését, s az első szállítmányokat utnak indították a fővárosba, illetve az iparvidékekre./mti/

--

bb 25. talajjavítási bemutató

vid-cs/tné-lm ká

1968. szeptember 26.

az országos talajjavító és talajvédelmi vállalat csütörtökön a somogy megyei öreglaki állami gazdaságban nagyszabású bemutatót rendezett a talajjavítás legkorszerűbb módszereinek és gépeinek megismertetésére. az ország különböző vidékeiről érkezett 150 szakember megtekintette az öreglaki állami gazdaság tábláin a gépesített kémiai talajjavítást, az általajjavítást, a tereprendezeit és a tuskóirtást. közölték a bemutatón, hogy a vállalat belvizrendezési, tereprendezeit és kotlási munkákat is vállal a mezőgazdasági üzemek részére. a meliorációs és tápanyaggazdálkodási kérdésekben a vállalat szakemberei laboratóriumi vizsgálatok alapján adnak szaktanácsokat a termelő üzemeknek./mti/

--

14.50/-s

Mrzel

- 14 -

bb 24. átadta megbízó levelet a nepali királyság új magyarországi nagykövete

t bc/lk/-s zs bs

1968. szeptember 26.

losonczi páál, az elnöki tanács elnöke csütörtökön fogadta bal chandra sharma rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a nepali királyság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelet.

a megbízólevél átadásánál jelen volt cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, dr. házi vencesl külügyminiszterhelyettes, rácz páál nagykövet, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője és pesti endre vezérőrnagy.

bal chandra sharma megbízó leveleinek átadásakor a többi között hangsúlyozta:

- a diplomáciai kapcsolataink felvétele óta eltelt időszakban országaink és népeink között a baráti kapcsolatok és a kölcsönös megértés töretlenül fejlődik. őszintén reméljük, hogy kapcsolataink továbbra is erősödni fognak.

- a nepali nép megkülönböztetett figyelemmel kíséri országuk gazdaságának gyors fejlődését az utóbbi 20 évben. értékes tanulságokkal szolgálnak számunkra a gazdasági és kulturális élet különböző területein szerzett tapasztalataik, s hasznosan alkalmazhatjuk azokat országunk fejlesztésének minden területén. néhány honfitársunk ismereteit a magyar népköztársaságban gyarapíthatja. ezt a magyar népköztársaság kormányának baráti gesztusa és problémáink iránti megértése tette lehetővé.

- közös meggyőződésünk, hogy a békés egymás mellett élést meg lehet és meg kell valósítani az összes országok között, tekintet nélkül gazdasági és politikai berendezkedésükre. országaink a világ tartós békéjének elérésére törekuszenek és lakóikatlanul együttműködnek e cél elérése érdekében.

losonczi páál a nagykövet beszédére válaszolva hangsúlyozta:

- a magyar és a nepali nép baráti kapcsolataiban kiemelkedő esemény volt mahendra bir bikram shah deva nepali király magyarországi látogatása. meggyőződésünk, hogy e látogatás elősegítette a magyar-nepali baráti kapcsolatok további elmélyítését és kiszélesítését.

- nagy örömünkre szolgál, hogy kormányaink azonos nézeteket vallanak a nemzetközi élet olyan alapvető kérdéseiben, mint a világbéke megőrzése, a gyarmatosítás és az imperializmus minden formája elleni harc, az általános és teljes leszerelés, az atomfegyverek elterjedésének megakadályozása, a népek egyenjogúsága, a kölcsönös előnyök és az egymás belügyeibe való be nem avatkozás elvének érvényesítése az államközi kapcsolatok terén.

/ folyt.köv./

14.57/-s

Mrzel

- 15 -

bb 24./ átadta megbízó leve lét.... 1. folyt./-s

- a magyar népköztársaság kormánya figyelmet fordít és mély megértést tanúsít a nepali népnek önálló gazdasága megteremtésében jelentkező problémáira és tapasztalatait kész a nepali kormány rendelkezésére bocsátani. úgy véli, hogy az országaink közötti gazdasági, műszaki, kulturális együttműködés fejlesztése révén erre reális lehetőségeink vannak.

a megbízó levél átadása után a nagykövet bemutatta losonczy pálnak a kíséretében megjelent rajendra rana nagykövetségi másodtitkárt. az elnöki tanács elnöke szívélyesen elbeszélgetett a nagykövettel, aki ezután a hősök terén megkoszorúztatta a magyar hősök emlékművét./mti/

-.:

bb 26. expressz szüret a móri borvidéken - sopron környékén még várnak a szedéssel

a vid-cs/tné-lm ká

1968. szeptember 26.

szőlészeti szakemberek véleménye szerint emberemlékezet óta nem szüreteltek ilyen korán a közép-dunántúli neves borvidékeken, mint az idén. az egész vegetációs időszak csaknem egy hónappal előbbre toldott. a badacsonyi vidéki állami pincegazdaság szakembereinek becslése szerint a korai szüret ellenére jó közepes lesz a termés, amellelt a minőség sem marad el a sokévi átlagtól. a rothadás csupán mór és bársonyos környékén veszélyezteti a minőséget, éppen ezért ezeken a vidékeken expressz-szüretet szerveztek: a következő 2-3 nap alatt az utolsó fürtöket is kiperéselik.

kedvezőbb a helyzet a balatonparton. az olaszrizling és a szürkebarát még tartja magát, a rothadás aránya alig éri el a 15 százalékot, a mustok cukorfoka pedig a legtöbb helyen meghaladja már a 20-at. ezért csupán a háztáji gazdaságokban szüretnek a szürettel, a kordonművelésű, nagyüzemi szőlőkben, ahol legkisebb a rothadás, még várakoznak a jobb idő reményében érni hagyják a fürtöket. legjobban a soproni kékfrankos túrta az időjárás viszontagságait: a fürtök csaknem teljesen épek, s így a szüretelését csak szeptember végén kezdik.

az öt közép-dunántúli szőlőfeldolgozó üzem máris teljes kapacitással működik, s naponta körülbelül kétezer mázsa szőlőt dolgoznak fel. az új ászári feldolgozó üzem munkába állításával jelentősen növekedett a kapacitás./mti/

14.55/lm

ll

-. -

bb. 27. négy gyermeket ölt meg a háborúból visszamaradt akna

1 fe/gk/zs/1L bs

1968. szeptember 26.

tragikus gyermekszerecsétlenség történt csütörtökön gyál község határában. tillinger gábor 9 éves kisfiú és testvére a 8 éves lányl, továbbá genge liczky istván 9 éves és sotonyi sándor 11 éves általános iskolai tanuló a réten játszadozva egy a második világháborúból visszamaradt aknát talált. a gyermekek az aknát egy kódarabbal ütögetni kezdték, s az felrobbant. a négy fiú a helyszínen meghalt. a súlyos szerecsétlenség ügyében rendőrség a tűzszerészek bevonásával vizsgálatot indított./mti/

-. -

bb. 28. szovjet lánctalpas traktorok érkeztek az őszi mezőgazdasági munkákhoz

1 jf/tr/1L bs

1968. szeptember 26.

a földeken megkezdődött a mezőgazdasági traktorok földéne. a mezőgazdasági szállítás, a talajelőkészítés és a mélyszántás különböző műszaki rendszerű és erejű gépeket kíván. a legtöbb típusból a kereskedelem korlátlan mennyiségben kielégíti a szükségleteket, a lánctalpas vontató azonban másfél év óta „hiánycikknek” számít. az agrotröszt jelentése szerint hosszú hónapok után most ismét érkeznek külföldről lánctalpasok. a szovjet külkereskedelmi szervek a dt-75-3-as típusból eddig több mint 120-at szállítottak le. a másik típusból, a dt-75-4-esből 71-et vettek át és a gépeket nyomban szét is osztották a vidéki agroker központok között. a szovjet lánctalpasok egy része már dolgozik a földeken. különösen jó szolgálatot tesznek az esőtől felázott, sárosabb talajon.

az őszi munkákhoz a mezőgazdasági üzemek ujjabban t-100-m típusu vontatót vásároltak. sok üzem használta ki az ue-28-as gépekre szóló 10 000 forintos vásárlási kedvezményt, amelynek határideje szeptember 30-án jár le./mti/

-. -

15.50/1L

- 17 -

ll

bb. 30. automatizálják az öntözőműveket - az országos vízépi-
tőipari napok szolnoki tanácskozása

b vid kz/mné/ká/il bs

1968. szeptember 26.

csütörtökön-pénteken szolnokon tanácskoztak, illetve tanács-
koznak az országos vízépi-tőipari napok résztvevői. az öntöző-
művek rendszerét, fejlesztését és vízépi-tőipari módszereit
tanulmányozzák. a csütörtökön elhangzott előadások közül kü-
lönösen nagy figyelmet keltett szászhegyi pálnak, az országos
vízügyi hivatal elnökhelyettesének vitaindítója. mint hang-
súlyozta, az új gazdaságirányítási rendszer körülményei között
a vízgazdálkodás önálló ágazattá vált. fejlődésének egyik már-
földköve a kiskörénél épülő második tiszai vízlépcső és a hoz-
zácsatlakozó öntözőrendszer lesz. ennek segítségével több mint
félmillió katasztrális hold öntözése oldódik meg. a másik fon-
tos vízügyi beruházás - a békési duzzasztó - a körösök völgyé-
ben teremti meg a víz mezőgazdasági hasznosításának feltétele-
it. a magyarányu beruházások eredményeként 1970-ben hazánk-
ban már 440 000 hektárra terjed ki a felületi, az esőztető
és a hordozható berendezésekkel történő öntözés. a negyedik öt-
éves terv időszakában előre láthatóan 180 000 hektárral növek-
szik az öntözhető terület, elsősorban a tiszta, a maros, a
rába és a tápió völgyében. a rendszeres vízszolgáltatás és
hasznosítás érdekében kiterjesztik az öntözőrendszerek auto-
matizálását. nemcsak a vízkivételi műveket, hanem a nagyobb önt-
özőcsatornákat is automatikus jelzőberendezésekkel látják
el. az országos műszaki fejlesztési bizottság által kidolgo-
zott 20 éves vízgazdálkodási keretterv szerint - mint az el-
nökhelyettes befejezésül rámutatott - 1985-ben kereken 1 mil-
lió hektár műszakilag berendezett öntözhető mezőgazdasági terü-
let lesz hazánkban./mti/

..

16.00/11

- 18 -

bb. 29. 1 500 tonnás önjáró uszály a dunán

1 jf/tr/gy/bs

1968. szeptember 26.

a mahart újpesti hajójavitó üzemében elkészült hatalmas
önjáró uszály hetek óta próbaúton van a dunán. a kőszeg
nevű hajó érdekessége, hogy úgynevezett önjáró kivitelben
épült; a vízijárművet 700 lóerős motor hajtja. rakodóterei-
ben 1 500 tonnányi áru fér el. a kőszeget mindössze 6 főnyi
személyzet irányítja. az ilyen típusu hajókkal bonyolítják
majd le a folyami gyorsáru szállítást. a távlati elképzelések
szerint részben önjáró egységek közlekednek majd a duna-rajna-
-majna víziúton is./mti/

..

bb. 31. japán vendégek a győri richards gyárban

vid-kz/mné/ká/gy/bs

1968. szeptember 26.

európai körutja során csütörtökön a győri richards gyárat
látogatta meg, tomotsugu ikeda főtitkár vezetésével, a japán
textilipari dolgozók szakszervezetének delegációja. a japán
vendégeket a gyár párt, szakszervezeti és kiszervezői fogad-
ták és ligeti imre vezérigazgató tájékoztatta az üzem életé-
ről, tevékenységéről. a vendégek elismerően nyilatkoztak a
richards gyár termékeiről./mti/

..

bb. 33. országos gyógyszertechnológiai konferencia kecskeméten

vid-kz/mné/ká/gy/bs

1968. szeptember 26.

háromnapos országos gyógyszertechnológiai konferencia kez-
dődt csütörtökön kecskeméten, a városi tanácsháza díszter-
mében. a megnyitó utáni plenáris ülésen purman jeno, a magyar
gyógyszeripari egyesülés elnöke tájékoztatta a konferenciára
meghívott több mint 300 szakembert a hazai gyógyszeripar fej-
lesztési koncepcióiról. a konferencia pénteken-szombaton két
szekcióban mintegy 40 előadás a lapján vitatja meg az időszerű
gyógyszertechnológiai kérdéseket./mti/

..

- 19 -

bb. 34. rajtavesztett a tolvaj

i fe/gk/zs/gy/bs

1968. szeptember 26.

micsik emi 43 éves büntetett előéletű segédmunkás csütörtökre virradó éjszaka betört a 12. kerület béla király ut 42. szám alatti italbolt göngyölegraktárába és onnan egy villanyboljert lopott. a betörő a lopott holmit menhardt lászló alajos 20 éves taxisofőr segítségével - fekete fuvarként - szállította el. a 12. kerületi rendőrkapitányság mindkettőjük ellen őrizetbevétel mellett eljárást indított./mti/

bb. 35. sajtófogadás a lengyel nagykövetségen

t fe/lk/zs/gy/bs

1968. szeptember 26.

a lengyel néphadsereg fennállásának 25. évfordulója alkalmából csütörtökön sajtófogadást rendeztek a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségén. jan kiljanczyk nagykövet üdvözlő szavai után wlodzimierz mus vezérőrnagy, a lengyel népköztársaság katonai és légügyi attaséja beszédében emlékeztetett arra, hogy a népi hadsereg, a lengyel kommunisták a lengyel munkáspárt kezdeményezésére jött létre.

a lengyel néphadsereget áthatja a szocialista országok hadseregei iránti testvériség érzése és a proletárinternacionalizmus. a többi szocialista hadsereggel együtt a lengyel hadsereg is éberen őrködik a népek forradalmi vívmányai fölött, s szembeszáll az imperialista hatalmak minden agressziós kísérletével. ez készítette az öt szocialista ország pártjait és kormányait arra, hogy a testvéri csehszlovákiának katonai segítségét nyujtsanak. meggyőződésünk, hogy a történelem is bizonyítani fogja a döntés helyességét - hangsúlyozta a katonai attasé.

ezután részletesen szólt a magyar és a lengyel hadsereg hagyományos fegyverbarátságáról és testvériségéről./mti/

16.10/gy

- 20 -

le

bb. 36. közérdekű kérdések a budapesti tanácsülések napirendjén

t hi/m/zs/ll ps

1968. szeptember 26.

csütörtökön a főváros több kerületében tanácsülésen foglalkoztak az időszerű helyi feladatokkal.

a 7. kerületben a pesti központi kerületi bíróság, az ország legnagyobb 1. foku bíróságának ítélkezési munkájáról hangzott el beszámoló. dr. hardicsay tibor, a bíróság elnökhelyettese rámutatott, hogy a pesti központi kerületi bíróság illetékessége a főváros pesti oldalának kilenc belső városnegyedére - több mint egymillió lakosra - terjed ki. működési köre azonban egyes peres ügyekben ennél jóval szélesebb.

a pesti központi kerületi bíróság legfontosabb és leggyakoribb témái közé tartozik a társadalmi tulajdon elleni sokféle kisebb nagyobb bűncselekmény ügyében való ítélkezés.

a társadalmi tulajdon az új gazdasági mechanizmusban is fokozott büntetőjogi védelem alatt áll.

az utóbbi időben szaporodtak a deviza- és vámbüntettek. az ilyen ügyek elbírálásánál határozott előre lépést jelent majd a 18 éve hatályban lévő devizakódex күszöбөн álló reformja.

a 16. kerületi tanácsülésen a tervezett új kereskedelmi egységekről számoltak be. bejelentették, hogy a jövő évben megnyitják az arany jános utcai abc rendszerű kisáruházat, és a máramaros utcában épülő üzletházat. a két beruházás összege együttesen három és félmillió forint.

a 17. kerületi tanácsülésén - ahol szintén hasonló témát tárgyaltak - közölték, hogy a fővárosi tanács támogatásával ipari szolgáltató ház épül a kerületben, a derkovits téren üzletházat rendeznek be., az ananász utcában pedig új közért üzletet létesítenek./mti/

..-

- 21 -

16.18/1

le 17.12

bb. 32. befejeződött a nagykanizsa-szombathely közötti vasútvonal felújítása

b vid-kz/mné/ká/gy/bs

1968. szeptember 26.

többéves munka eredményeként befejeződött a délnyugati országúti legfontosabb vasútvonal, a nagykanizsa-szombathely közötti 100 kilométeres vonal, felújítása. az új pálya alkalmas arra, hogy akár 100 kilométeres sebességgel közlekedjenek rajta a vonatok. a nagyszabású munka utolsó fázisaként 135,7 millió forintos költséggel csütörtöki elkészült a zala-szentiváni új állomás. a nyolc vágányos korszerű állomás forgalmát dominó-rendszerű berendezéssel irányítják. vonalbiztosító berendezései automatikusan jelzik a vágányok foglaltságát, ezzel kizárják az összeütközés lehetőségét. az állomásépület különlegesen szigetelt, hangnyelző, mennyezetet kapott. ez kiszűri a külső zajokat a várótermekből és más helyiségekből. az új állomásra csütörtöki délután 12 óra 12 perckor érkezett meg az első vonat zalaegerszegről. az új közlekedési létesítmények ünnepélyes avatására október 1-én kerül sor./mti/

bb. 37. az országos népművelési tanács

lk/zs/gy/bs

1968. szeptember 26.

csütörtöki ülésén molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes, az tanács titkára tájékoztatást adott a jövő év tavaszán sorra kerülő országos népművelési konferencia előkészületeiről, majd kondor istvánné, a minisztérium osztályvezetője terjesztett elő javaslatot a népművelési információs rendszerének továbbfejlesztéséről./mti/

bb. 40. a budapesti madrigál kórus

k ol/zs/gy/bs

1968. szeptember 26.

szekeres ferenc karnagy vezetésével csütörtöki az osztrák fővárosba utazott. a kórus magyar szerzők műveiből ad hangversenyt a bécsi rádióban./mti/

16.15/gy

- 22 -

bb. 39. országszerte gazdag programmal emlékeznek meg a fegyveres erők napjáról

t fe/gk/zs/ll bs

1968. szeptember 26.

országszerte ünnepi megemlékezéseket köszöntik a fegyveres erők napját, az idei eseménysorozat gazdag programjában egyebek között munkás-partizán katonák találkoznak, laktanya látogatások, ifjúsági nagygyűlések, koszorúzási ünnepségek szerepelnek.

a fegyveres erők napja alkalmából pénteken adják át a vdk és a dnff képviselőinek a néphadsereg központi klubjában a katonai fiataloknak a vietnami népmegsegítésére indított akció keretében összegyűjtött ajándékokat. ugyancsak pénteken a hotel ifjúságban a kisz központi bizottsága kiemelkedő eredményeket elért fiatal katonákat tüntet ki. a magyar honvédelmi szövetség budapesti vezetősége a fegyveres erők napja alkalmából a goldberger textilnyomógár kultúrtermében ünnepi műsort rendez, amelyen a budapesti helyőrség művészeti csoportjai és szólistái lépnek dobogóra.

szombaton délelőtti koszorúzási ünnepségre kerül sor a hősök terén, ahol a többi között a fegyveres testületek a kisz központi bizottsága, a partizán szövetség, a magyar honvédelmi szövetség képviselői helyeznek el koszorút a magyar hősök emlékművére. ugyancsak koszorúzási ünnepséget tartanak a pákozdi emlékműnél.

bensőséges ünnepség színhelye lesz a csepel vas- és fém-művek, ahol a fegyveres erők napjáról együtt emlékeznek meg az üzem dolgozói a vörösgárda, az 1919-es munkás-zászlóalj veteránjaival, s azokkal, akik 23 évvel ezelőtt vonultak be a hadsereghez.

/folyt.köv./
16.25/ll

- 23 -

bb. 39. / országszerte ... folyt./ 11

szeptember 29.-én este méhes lajos, a kisz központi bizottságának első titkára a rádióban és a televízióban közönlte a fegyveres erőket.

a hét végén számos vidéki városban is nagyszabású ünnepi megemlékezést tartanak. tapolcán felavatják vak bottyán szobrát. cegléden - kossuth lajos beszéde elhangzásának 120. évfordulója alkalmából - munkás-paraszt-katona fiatal részvételeivel nagygyűlést rendeznek a kossuth téren.

a fegyveres erők napjához kapcsolódóan sokhelyütt különböző honvédelmi versenyeket, vetélkedőket tartanak. a lakóhelyeken látványos sport- és kulturális bemutatókat rendeznek. akisz-fiatalok és uttorok országszerte kegyelet-örseget állítanak a fegyveres erők napján a felszabadító harcokban elesett magyar partizánok és katonák, valamint az ellenforradalomban életüket vesztett hősök emlékműveinél, emléktábláinál./mti/

..-

bb. 49. szegedi és ujvidéki egyetemek együttműködése

vid fm/tné/ká/11 bs

1968. szeptember 26.

kétnapos szegedi látogatás után csütörtökön visszautazott jugoszláviába az ujvidéki egyetem küldöttsége, amelynek hat tagja a józsef attila tudományegyetem több intézetében és tanszékén tett látogatást. a két felsőoktatási intézmény együttműködési szerződése alapján megvitatták és elfogadták az 1969. évre szóló munkatervet, amelyet dr. d. drinkovics sebészprofesszor, az ujvidéki egyetem rektora és dr. mártia ferenc tanszékvezető egyetemi tanár, a szegedi egyetem rektora írt alá. a munkaterv előirányozza a tudományos kiadványok 1969. évi cseréjét, valamint az oktatók és a hallgatók kölcsönös látogatásait./mti/

..-

- 24 -

16.25/gy

de

bb. 41. vízrebocsátották az utolsó 1 200 tonnás tengerjárót

t sl/tr/gy/bs

1968. szeptember 26.

a magyar hajó- és darugár angyal földi gyáregységében csütörtökön délután ünnepélyesen vízrebocsátották a 88. 1 200 tonnás tengerjárót, a sorozat utolsó hajóját. a felszabadulás óta majdnem 200, 1 100 és 1 200 tonnás hajót gyártott a vállalat a szovjetunió részére. a karl krustejn észt nemzeti hősről elnevezett 88-as számú 1 200 tonnás áruszállító hajó vízrebocsátási ünnepségén résztvett b.k. puskin, a szovjetunió budapesti kereskedelmi képviselője is, aki nagy elismeréssel szólt a hajóépítők munkájáról.

a gyár ezentúl 1 500 tonnás tengerjárókat készít a szovjetunió részére. mintapéldányát már átadták, a hajó arhangelszk, és anglia között bonyolítja a teheráru forgalmat. nemcsak befogadóképessége nagyobb, mint az 1 200 tonnásoké, hanem jóval korszerűbb is. megerősített bordázata és lemezszerkezete a legnagyobb viharokkal szemben is ellenállóvá teszi. fedélzetén hat darut helyeztek el, mindegyik 5 tonna terhet bír. sebessége óránként 12,5 tengeri mérföld, vagyis 20 százalékkal gyorsabb, mint az 1 200 tonnások. az 1 500 tonnás tengerjáróból a már átadott mintapéldányból az idén további kettőt készít a magyar hajó- és darugár./mti/

..-

bb. 44. honvédelmi kiállítás kecskeméten

vid-fm/m/ká/gy/bs

1968. szeptember 26.

kecskeméten a katona józsef parkban csütörtökön honvédelmi kiállítás nyílt a magyar honvédelmi szövetség bács-kiskun megyei szervezete rendezésében. a megnyitón balabán sándor alezredes, az máhsz megyei titkára mondott beszédet. a kiállításon öt pavilonban mutatják be a hazánk és a baráti országok néphadseregeinek életét szemléltető táblákat./mti/

..-

- 25 -

16.33/e

de

bb. 38. a kollektív szerződések előkészítése a nyomdász szak-szervezet központi vezetőségi ülésének napirendjén

t sz/lk/1 l bs

1968. szeptember 26.

csütörtökön ülést tartott a nyomda-, a papíripar- és a sajtó dolgozói szakszervezetének központi vezetősége. a vezető testület elfogadta a vállalati, üzemi, intézményi szakszervezeti szervek újraszervezésének irányelveit és fő napirendi pontként megvitatta az elnökségnek az 1969-1970-es évekre vonatkozó kollektív szerződéskötésekkel kapcsolatos javaslatát.

megállapították az 1969 és 1970 évekre a munkügyi miniszter és a szot elnökségének irányelvei alapján kell előkészíteni, illetve megkötni az újabb kollektív szerződéseket. külön javaslatot készítettek arra, hogy a papír - a nyomdai-
pari, a lapkiadó vállalatok és kiadóknak milyen sajátos körülményeknek megfelelő tényezőket vegyenek figyelembe. a papíriparban - tekintettel arra, hogy egy vállalathoz tartozik az ország valamennyi papírgyártó üzeme - egy kollektív szerződés készül, ezt azonban kiegészítik a gyáregységekre vonatkozó függelékekkel, amelyek tükrözik az eltérő adottságokat, illetve kötelezettségeket. a nyomdai-
parban a szerződéskötéseknél heti 41 óra munkaidőt vesznek a lapul, ez azonban nem foglalja magában a munkaközi szünetet. azokban a munkakörökben, ahol a dolgozók egészsége, testi épségének megővése érdekében munkaközi szünet szükséges, célszerűnek látják, hogy az aktív pihenésre adandó időt is rögzítsék a szerződések. szabályozni kell a szerződésben, mennyi lehet a túlmunkaidő, a műszakpótlék, a veszélyességi pótlék, stb. megjelölik az irányelvek azt is, hogyan foglalják magukba a szerződések a részesedési lap felosztásának módját.
/mti/

..

bb. 43. téli szállásra vonultak a növényvédő gépek

vid-cstné/ká/1 l bs

1968. szeptember 26.

a szabócs-szatmár megyei növényvédelmi brigádok az idei sikeres irtóhadjáratok, után csütörtökön bevonultak téli szállásaikra. ez alkalomból összegezték az idei munka eredményeit. a gépesített brigádok 62 ezer hold gyümölcsösben és 15 ezer hold szőlőben, továbbá 42 ezer hold burgonya-
földön és 200 ezer hold egyéb termőterületen védekeztek eredményesen a rovar- és gombakártevők ellen. a gyümölcsösökben tízzennegyszer permetezték az idén./mti/

..

- 26 -

16.35/gy

se

bb. 42. munkában a kukorica-csőtörők és a kombájnok

a vid-cs/tné/ká/gy/bs

1968. szeptember 26.

a hibrid vetőmag termesztéséről híres danmándi állami gazdaságban az esőzések után ismét nagy erővel fogtak hozzá a rövid tenésztípusú kukoricafajták betakarításához. csütörtökön 13 csőtörő gép és három kombájn kezdte meg a munkát a kissé megszáradt kukorica táblákon. a tervek szerint november elejéig végeznek a 3 300 hold kukorica termés betakarításával. eddig 600 holdról kerültek a hibridüzembe a hazai és a külföldi kukoricafajták. a tervek szerint az üzemből 400 vagonnyi vetőmagot szállítanak külföldre. a gazdaság 800 holdon nyugateurópai cégek számára is termesztett tőlük kapott hibridfajtákat. az elmúlt napokban megkezdtek a martonvásári 40-es hibrid kukoricamag előkészítését is. ebből a kiváló magyar hibridből 200 vagon vetőmagot küldenek a szocialista országok megrendelésére./mti/

..

bb. 45. halált okozó gondatlan veszélyeztetésért egyévi és nyolc hónapi szabadságvesztés

vid-fm/tm/ká/gy/bs

1968. szeptember 26.

ferge istván gépkocsivezető, a lőszolcai lakos ez év nyarán miskolc belvárosában szabálytalanul vezette tehergépkocsiját, s összeütközött a vele szemben szabályosan haladó motorkerékpárral. pogány levante, a motorkerékpár vezetője a baleset-következtében életét veszítette, utasa, farkas sándor pedig nyolc napon túl gyógyuló sérülést szenvedett.

a miskolci járásbírósa ferge istvánt foglalkozás körében elkövetett, halált okozó gondatlan veszélyeztetésért egyévi és nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélte./mti/

..

bb. 46. magyar-lengyel barátsági gyűlések somogyban

vid-fm/gg/ká/gy/bs

1968. szeptember 26.

magyar-lengyel barátsági gyűlést rendezett a somogy megyei népfront-bizottság csütörtökön a gyékényesi kavicsbánya művelődési termében. a gyűlésen ritecz jános, a kavicsbánya igazgatója mondott beszédet, majd felszólalt edward debicki, a budapesti lengyel kultúra igazgatója. pénteken horvátkúton rendeznek hasonló gyűlést./mti/

..

16.45/gy

se

- 27 -

bb. 47. kiterjesztik a casco biztosítást ausztriára, olaszországra és az nszk-ra

1 kf/kf/gy/bs

1968. szeptember 26.

az állami biztosító vezetői a napokban tértek haza két külföldi nemzetközi konferenciáról, amelyeken egyebek között a viszontbiztosítás és a nemzetközi szállítmánybiztosítás időszerű kérdéseit beszéltek meg. triesztben és milánóban tárgyaltak, s elvi megállapodást kötöttek európa egyik legnagyobb biztosító intézetével, a generalival, a magyar casco biztosítás olaszországi kiterjesztéséről. korábban hasonló megállapodás született az osztrák erste algemeine és a nyugatnémet aliens biztosítóval is. a három társasággal eddig is volt kapcsolata a biztosítónak, amely a hazánkba bajbajutott külföldi autósokon az ottani casco biztosítás alapján segít, most az együttműködés a három biztosítóval kétoldalúvá válik.

eddig magyar casco biztosítás csak a szocialista országokba utazó autósokra volt érvényes. a mostani tárgyalások alapján a jövő év elején, legkésőbb azonban az autós turistaszegzon indulására kiterjesztik a cascot ausztriára, olaszországra és az nszk-ra is. amennyiben a három országban a magyar autósokat baleset éri, a casco alapján az illető ország biztosítója segítséget nyújt számukra, s 200 dollárnak megfelelő schilling, líra, vagy márka erejéig gondoskodik a kocsikár helyreállításáról, illetve nagyobb kár esetén a kocsit hazaszállításáról.
/mti/

..

bb. 51. csehszlovák külkereskedelmi miniszterhelyettes tárgyalásai budapesten

1 sz/tr/gy/la

1968. szeptember 26.

csütörtökön budapestre érkezett frantisek mares, csehszlovák külkereskedelmi miniszterhelyettes, hogy a külkereskedelmi minisztérium vezetőivel gazdasági tárgyalásokat folytasson. fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent tordai jend külkereskedelmi miniszterhelyettes és a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa./mti/

..

16.50/1 L

- 28 -

bb. 48. a ruházatipari dolgozók szakszervezetének központi vezetőségi ülése

t sz/lk/1 l bs

1968. szeptember 26.

csütörtöki ülésén a ruházatipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége foglalkozott az alapszervi választások politikai és szervezeti előkészítésével, megvitatta, hogyan teljesítik a vállalatok a kollektív szerződésekben és a vállalati munkavédelmi szabályzatokban foglalt kötelezettségeket és meghatározta az 1969-1970. évekre szóló újabb kollektív szerződések irányelveit. a szakszervezet aktívái a közelmúltban 14 vállalatnál, gyáregységnél és telephelynél ellenőrizték az 1968-ra kötött kollektív szerződések végrehajtását és a vizsgálat tapasztalatai alapján jelelték meg az új szerződéskötéssel kapcsolatos feladatokat.

a központi vezetőség előterjesztették a szakszervezet nevelő tevékenységéről, agitációs propaganda munkájáról szóló jelentést. az iparág üzemeiben működő 1400 bizalmi tevékenységének nagy része van abban, hogy a dolgozók széleskörű politikai, gazdasági tájékoztatást kapnak, megismerkednek a szocialista demokracizmusból fakadó jogokkal, követelményekkel, azok gyakorlásával. a ruhaiparban a dolgozók 99.5 százaléka vesz részt a szocialista munkavereny különböző formáiban, 11.639-en tagjai a szocialista brigádoknak és megközelíti a tízezeret a munkabrigádok tagjainak száma. a ruhaipar munkájával szemben támasztott követelmények szükségessé teszik a dolgozók szakmai tudásának növelését. a ruhaiparban 14 vállalatnál szervezték meg az ipari tanulóképzést és több üzemben bevezették a házon belüli technikai oktatást. a betanított dolgozók részére szervezett tanfolyamokon a munkásoknak több mint 20 százaléka vesz részt./mti/

..

bb. 52. a schilde italiana

k tz/gk/1 l la

1968. szeptember 26.

olasz nyugatnémet cég bemutatja hazánkban automatikus zsirtalanító felületkezelő, festő és szárító berendezéseit. ebben magyar részről a chemokomplex és a magyar szabványügyi hivatal korróziós osztálya nyújt segítséget.

csütörtök délután a külföldi szakemberek konzultációt tartottak magyar kollégáikkal a klauzál téri korróziós bemutatkozó teremben, ahol a továbbiakban a berendezések modellje még körülbelül két hétig megtekinthető lesz./mti/

..

- 29 -

15.55/1 L

AL

bb. 53. talajmenti faggal fenyegető éjszaka után pénteken kezdődik a vénasszonyok nyara

1 tz/gk/11 la

1968. szeptember 26.

a hét derekára európa közepén - finnországi déli részétől a cseh-medencén, az alpokon és szardinián át egészen észak-afrika partjaiig széles sávban száraz, csendes, de hideg időjárást alakított ki a lassu leszálló légáramlás. sok helyen van reggeli köd, a napi maximális hőmérsékletek 2-6 fokkal maradtak az évszaknak megfelelő érték alatt. enyhébb idő csak spanyolországot és a bordeaux - róma vonaltól délre fekvő területet örvendeztet. a lisszabonban mért szerdai 32 fok például 7 fokkal haladta meg az átlagot.

ettől a sávtól nyugatra az erős délnyugati szél enyhéi óceáni levegőt sodor franciaország partjaira és a brit szigetekre, sokfelé esőt, de általában is felhős, viszont enyhé időjárást okozva.

ugyanakkor kelet-európában egészen más okok miatt erősen felhős, borult, sokfelé csapadékos idő alakult ki. ezt az időjárást a fekete-tenger térségében és ukránia déli felében a hazánkat is elborító hideg levegő előretérése, a kijevtől keletre fekvő területeken viszont a kaukázustól észak felé áramló enyhé levegő okozta. itt nem volt olyan széles az idő, mint nyugat-európában, de a hőmérséklet 2-4 fokkal szintén az évszaknak megfelelő értékek alatt maradt.

minthogy az európa közepén uralkodó leszálló légáramlás zónája kelet felé halad, előre láthatólag hazánkban is csendesebb, valószínűleg gyengén felhős idő lesz reggeli ködökkel, és még a délelőttre is áthúzódó párássággal. csütörtök és péntek között várható a mostani időszak leghidegebb éjszakája, többfelé talajmenti fagyokra is számítani lehet. ez azonban egyúttal a negatív csucsot is jelenti, mert péntektől kezdve lassan fokozódik a nappali felmelegedés és az éjszakák is enyhék lesznek. valószínű, hogy ezzel ránk köszönt a vénasszonyok nyarának rövid időszaka.

ami a távolabbi kilátásokat illeti, keddig estig a legalacsonyabb hőmérsékletek eleinte 4 és 9, később 9 és 14 fok között várhatók. a talajmenti fagy valószínűsége 15 százalékos. a legmagasabb nappali hőmérséklet 15 és 20 fok között alakul ki. öt millimétert meghaladó eső ennek az időszaknak a második felében az ország területének 50 százaléka várható. /mti/

-. -

- 30 -

17.00/gy

de

bb. 50. ezer mázsa aszu - szüretének tokajhegyalján

b vid/cs/tné/ká/gy/la

1968. szeptember 26.

tokajhegyalja világhírű szőlőskertjeiben teljes erővel hozzáfogtak a szürethez. a rekonstrukció során újjátelepített, s már termőre forduló ültetvényekkel együtt az idén több mint 9 ezer holdról szedik le a termést. a gyakori esőzések ellenére jónak mondható az aszutermés. a tokajhegyaljai állami gazdaság tábláin, továbbá a mádi királyokon, a disznófőn, a tolcsvai kincsem dűlőben, a szőlészeti kutatóintézet tarcai szarvas szőlőjében, valamint mád, tállya és tolcsva kistermékeinek parcelláin egyaránt tömeges aszusodást tapasztalnak. már eddig több mint ezer mázsa aszuszemet gyűjtöttek a tőkékrol. a tarcai kutatóintézet széles soros kordonművelésű tábláin, valamint az abaujszántói állami gazdaság ugyancsak korszerű telepítésű szőlőben nemcsak egyes szemek, de egész fürtök aszusodtak.

az egyéb szőlők cukorfoka is kiváló. a szőlészeti kutatóintézet muskotály-tábláiról és a tokajhegyaljai állami gazdaság egyes déli fekvésű ültetvényeiről szüretelt szőlők - az aszuszemek kiválogatása után is - 24-28 cukorfokos mustot adnak. a szőlészeti szakemberek megállapítása szerint kitűnő száraz és édes szamorodni jellegű borok lesznek a most szűrt mustokból.

a szeszélyes nyári és őszeleji időjárás ellenére nemcsak a minőség, de a mennyiség is kielégítő. a korszerű művelésre berendezett új ültetvények 30-40, helyenként 70-80 mázsás holdankénti átlagtermést adnak. különösen bőséges a termés a hegyek lábánál, az ugynevezett szoknyaterületeken, ahol a rekonstrukció során gépi művelésre alkalmas nagyüzemi táblákat alakítottak ki. az itt telepített furmint és hárslevelű fajták jól aszusodtak, de az „átlag-mustok”, minősége is megfelel a hagyományos tokaji jellegnek. /mti/

-. -

27.05/gy

- 31 -

de

bb. 57. Összesítik a brnoban kötött export-import szerződéseket

1 sz/tr/1 l la

1968. szeptember 26.

E héten sorra érkeznek haza brnoból a magyar külkereskedelmi vállalatoknak azok a megbízottjai, akik résztvettek és tárgyalásokat folytattak az ideai vásáron. A vásáron megkötött export-import szerződések eredményeit most összegezik a külkereskedelmi minisztériumban és megállapították, hogy a brnoi vásár ezúttal is hozzájárult a magyar-csehszlovák gazdasági kapcsolatok továbbfejlesztéséhez. Az eddig beérkezett jelentések szerint a vállalatok 37 millió rubel értékű export-import szállításokra kötöttek szerződéseket. A megállapodások részben az évi, de túlnyomó részt jövő évi, illetve 1970. évi áruszállításokra vonatkoznak. A csehszlovák külkereskedelem jövő évre mintegy 11 millió rubel értékű magyar árut kötött le, ugyanakkor a magyar vállalatok tízmillió rubel értékű csehszlovák exportcikket vásároltak.

Mindkét fél részére kedvező export-import kötések jöttek létre irodagépek, műszerek, szerszámok szállítására, ezenkívül a magyar vállalatok többek között 40 000 tv. készületeket, nagyobb mennyiségű garázsfelszerelést adtak el. Sikeresen zárult az elektromodul vállalat első brnoi szereplése is. Az elektromodul 80 000 rubel értékben adott el a kovo-nak elektrolit kondenzátort, s ugyancsak a kovo-tól 45 000 tv-képcsőt vásárolt. A magyar vállalat szerződéseket írtak alá mezőgazdasági gépek, jelfogó relék, személygépkocsik, autódaruk beszerzésére is. A ganz-mávag 850 000 rubel értékben vásárolt a prágainvest vállalattól olyan turbófeltöltőt, amelyet exportra készülő motorvonataiba épít be. 1970. évi szállításra a legjelentősebb szerződést a győri vagon- és gépgyár kötötte: 14.1 millió rubel értékben adott el vasuti személykocsikat. /mti/

--

bb. 54. szovjet költők budapestén

k tf/gk/zs/1 l la

1968. szeptember 26.

Kéthetes látogatásra a magyar írók szövetségének meghívottjaként feleségével együtt csütörtökön budapestre érkezett a neves szovjet költő, andrej voznyeszenszkij. A magyar és a szovjet írószövetség munkaterve alapján egy másik fiatal költő andrijanov is fővárosunkban tartózkodik. /mti/

--

17.18/1 l

- 32 -

bb. 55. magyar-szovjet barátsági gyűlés pátroha községben

vid-fm/tné/ká/gy/la

1968. szeptember 26.

Csütörtökön magyar-szovjet barátsági gyűlést rendeztek a szabolics-szatmár megyei pátroha községben. A zöldre színezett tartott ünnepi gyűlésen résztvett alekszej korzin, a fákllya főszerkesztője és sárközi gyula, a lap szerkesztője. /mti/

--

bb. 56. együttműködés a népművelési intézmények közös fenntartására - a hajdu-bihar megyei tanács ülése

vid-fm/tné/ká/gy/la

1968. szeptember 26.

Fontos kérdésekről tárgyalta csütörtökön hajdu-bihar megye tanácsa.

Takács károly, a berettyóújfalui járási tanács vb elnöke az állami támogatásban részesülő termelőszövetkezetek helyzetéről és az állami irányítás tapasztalatairól adott tájékoztatást.

Kigyós sándor, a művelődésügyi osztály vezetője a tanácsok és a tsz-ek által közösen fenntartott népművelési intézmények munkájáról, s az ezzel kapcsolatos további feladatokról számolt be a megyei tanács ülésén. Ebben az esztendőben és a jövő évben hajdu-biharban több mint husz népművelési intézmény közös fenntartását tervezik. A megye három területi tsz-szövetségét tájékoztatják az ilyen irányú kezdeményezések eredményeiről, s egyeztetik a további együttműködésre vonatkozó terveket. A megyei tanács kérte a járási tanácsok végrehajtó bizottságait: készítsék el a népművelési intézmények közös fenntartásba vételének tervét, s ebben a munkában támaszkodjanak a megyei művelődésügyi, valamint a mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztályok tapasztalataira. /mti/

--

17.35/gy

- 33 -

bb. 58. Ünnepszeg a fegyveres erők napja alkalmából
t fe/tr/zs/1 l la

1968. szeptember 26.

a fegyveres erők napja alkalmából csütörtökön a magyar honvédelmi szövetség budapesti vezetősége ünnepszegét rendezte a goldberger textilmógyár kulturtermében.

az ünnepszeg elnökségében foglalt helyet a többi között dr. vida kálmán, a budapesti pártbizottság osztályvezetője, hantos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, várkonyi lászló ezredes, az mhsz főtitkár-helyettese. jelen voltak az ünnepszegen a fegyveres erők magasrangú tisztjei, a párt- és tömegszervezetek, valamint az ideiglenesen magyarországon állomásozó szovjet csapatok parancsnokságának képviselői.

kakuk józsefnének, a pamutnyomóipari vállalat pártbizottsága titkárának megnyitó szavai után somogyi imre, a kisz budapesti bizottságának első titkára méltatta a nap jelentőségét.

az est második részében a budapesti helyőrség művészeti csoportjai és szólistái adtak műsort./mti/

bb. 59. a budapesti műszaki egyetem és a nehézipari minisztérium együttműködési szerződése

t fe/tr/zs/1 l la

1968. szeptember 26.

csütörtökön a nehézipari minisztérium, valamint a budapesti műszaki egyetem 1968-1970- évekre szóló szocialista együttműködési szerződést kötött. a szerződést dr. levárdi ferenc nehézipari miniszter és dr. csáki frigyos tanszékvezető egyetemi tanár, az egyetem rektora látta el kézjeggyel.

a megállapodás értelmében a szerződő felek kölcsönösen támogatják egymást a tudományos és műszaki fejlesztési feladatok kidolgozásában és végrehajtásában. a minisztérium az oktató -nevelő és tudományos munka fejlesztése érdekében rendszeresen tájékoztatja az egyetemet az elvégzendő feladatokról, az egyetem pedig segíti a minisztériumot a műszaki fejlesztéssel kapcsolatos témák kidolgozásában. az egyetem vállalja, hogy elvégzi a különleges felkészültséget igénylő laboratóriumi vizsgálatokat a minisztérium felügyelete alá tartozó vállalatok és intézmények részére./mti/

18.25/gy

ll

- 34 -

bb. 60. százttiz tonnás acélszerkezetet két és félóra alatt emeltek háromemeletnyi magasságba az almásfüzitői timföldgyárban

a vid-fm/tné/gy/la

1968. szeptember 26.

látványos és a maga nemében egyedülálló munkára került sor csütörtökön a bővülő almásfüzitői timföldgyárban. az épülő monumentális szabadtéri bauxit-tárolóban egy darabban emeltek helyére egy százttiz tonnás acélszerkezetet. a hatalmas acélttest a köralakú tárolót ötvenhárom méter hosszan hidalja át, és erőlt a szalagrendszerrel ellátott hidról terítik majd szét a gyárba érkező bauxitot a tárolótérbe.

az óriási ttestet több darabból két hónap alatt a helyszínen szerelték össze, s két héttig tartott végleges helyére emelésének az előkészítése. az építőipari gépesítő és emelő vállalat szakemberei négy óriási emelő és négy motoros csőrű segítségével emelték három emeletnyi magasságba a százttiz tonnás acéltömeget. fél 11-kor mozdították meg a súlyos acélttestet és centiről-centire haladva két és félóra alatt „vitték”, végleges helyére, a tároló falkoronájára.

a ritkaságszámba menő feladat nagyságára jellemző, hogy csupán a híd szerkezet beemelési költsége meghaladja a 400 ezer forintot./mti/

bb. 61. két év alatt érettségi

a vid-fm/mné/gy/la

1968. szeptember 26.

a nyiregyházi kossuth lajos szakközépiskolában csütörtökön először érettségi ztek olyan szakmunkás-bizonyítvánnyal rendelkező dolgozók, akik sikeres különbözeti vizsga után a gimnázium harmadik évfolyamán kezdték a tanulást. uttörő vállalkozás volt ez a szakközépiskolában működő dolgozók gimnáziuma vezetőinek, tanári karának. országszerte történtek kezdeményezések különbözeti vizsgára előkészítő tanfolyamok szervezésére, a vizsgák után azonban a hallgatók rendszerint magukra maradtak, s közülük csak kevesen folytatták tanulmányaikat a gimnázium harmadik évfolyamán. nyiregyházn a dolgozók ugyanabban az iskolában, ugyanazon tanárral támogatásával tanultak tovább, és ennek eredményeként harmincegyen vettek részt a csütörtöki szóbeli vizsgán. így ezek a dolgozók négy év helyett két év alatt szerehették meg az érettségi bizonyítványt./mti/

18.20/gy

ll

- 35 -

bb. 62. szovjet és francia professzort avatott tiszteletbeli tagjává az EEG társaság - a tudomány és az Ipar Gyümölcsöző együttműködéséről is számot adott a társaság 12. vándorgyűlése

b vid fm/tné/11 la

1968. szeptember 26.

a magyar elektro enkefalografiai társaság esztergomban tartja 12. vándorgyűlését. a csütörtöki kezdődött háromnapos konferencia színhelyül azért választották a dunántúli várost mert ott működik az elektronikus mérőkészülékek gyárának új üreme. az esztergomi gyáregység a hazai műszeripar egy új ágát meghonosítva, berendezéseivel elsősorban az ideggyógyászok és fiziológusok munkájához nyújt nagy segítséget. a gyár és a társaság között kialakult szoros együttműködés mindkét fél számára egyaránt gyümölcsöző. a társaság tagjai meg tudják valósítani elképzeléseiket, a gyáriak pedig a legkiválóbb orvosszakértők véleménye alapján alakíthatják ki új gyártmányukat. a prototípusokat bemutatják a társaság vezetőségi ülésain és vándorgyűlésein. most is kiállítják legújabb termékeiket, köztük az új típusu, hordozható elektronikus agyáramvizsgáló berendezést, a pulzuszámoló és ekg-monitort, amellyel egy orvos szobából egy nővér több beteg legfontosabb életfunkcióit tudja figyelemmel kísérni, - továbbá a mystagmografot, amely a korszerű fülgyógyászat rendkívül hasznos készüléke lesz.

a vándorgyűlésen, - ahol a száz előadó közt több külföldi, így szovjet, román és osztrák szakember is szerepel -, elsősorban avattak tiszteletbeli tagokat. n. p. bentereva szovjet akadémikust, a leningrádi orvostudományi intézet idegphysiológiai osztályának vezetőjét és p. passonant francia egyetemi tanárt fogadták tiszteletbeli taggá - a társasággal hosszú éveket közösen végzett munkájuk elismeréseként.

míg az EEG társaság korábbi vándorgyűlésein egy-egy központi témát vitáltak meg, most - mivel jelentősen bővült az agy elektromos tevékenységét vizsgáló berendezések skálája - a különböző készülékekkel kapcsolatos tapasztalatokat vitatják meg. a konferencia foglalkozik azokkal a tennivalókkal is, amelyek az elektronikus agyáramvizsgáló berendezések szélesebb körű elterjesztését szolgálják.

/folyt.köv./

- 36 -

18.38/e

AE

bb. 62./ szovjet és francia ... folyt./ 11

az utóbbi hat-hét évben hazánkban jelentős fejlődést értek el ezen a területen; ötven EEG laboratórium működik már, s ezekben mintegy 200 készülékkel dolgoznak. ezekenek a felét kutatási célokra hasznosítják. mivel azonban az ideggyógyászati diagnosztikában egyre nélkülözhetetlenebbek ezek a készülékek, az a cél, hogy fokozatosan valamennyi kórházat és rendelőintézetet ellássák vele./mtl/

bb. 63. befejeződött a harmadik katonai filmfesztivál veszprémben

b vid fm/tné/11 la

1968. szeptember 26.

csütörtöki veszprémben vget ért a varsói szerződés tagállamainak harmadik katonai filmfesztiválja.

a nyolcnapos bemutató-sorozat záróakkordjaként ifjúsági naggyűlést és díjkiosztó ünnepséget rendeztek, amelyen megjelent Kovács Pál, vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes, a magyar néphadsereg politikai főcsoport főnöke, valamint Molnár György, a Kisz központi bizottságának titkára és pap János az esztergomi veszprémi megyei bizottságának első titkára is.

a bemutatott 14 katonai oktatófilm és a 41 híradó-, dokumentum-, riport- és játékfilm közül 15 kapott díjat. külön jutalmazta a legkiválóbb alkotásokat a Kisz központi bizottsága, a művelődésügyi minisztérium, a magyar filmművész szövetség és veszprém városi tanácsa is.

a katonai filmek seregszemléjének befejezése alkalmából halász Antal ezredes, a fesztivál szervező bizottságának elnöke a következőket mondotta az mti munkatársának a nagyszabású katonai és egyben kulturális eseményről.

- a baráti országok delegációinak egybehangzó véleménye szerint a fesztivál filmjei betöltötték hivatásukat, a fiatalok honvédelmi tevékenységét szolgálták, és mindegyikük a hazaszeretetről tanuskodott.

/folyt.köv./

- 37 -

18.40/11

AE

bb. 63./ befejeződött ... folyt./ 11

a színvonalas mezőnyből kiemelkedtek a dokumentum-filmek, amelyek a múlt és a jelen ötvözetével sajátos hangulatot keltenek. ebben a kategóriában legkiemelkedőbb volt -kolonicsi lona rendezésében - a „katonai fiúk”, című dokumentumfilm, amelyben várnai zseni mondja el a vers születésének körülményeit, és ennek kapcsán az őszirózsás forradalom kibontakozását. rendkívül jól sikerült film - pamflet „a lekipásztörök”, című lengyel alkotás, amelyben a hitleristákat támogató püspöki kart mutatták be.

- a kish központi bizottságának különdíját kapta a szovjet filmek összessége. közülük „a haza hő fia”, című alkotás bemutatta a szovjet hadsereg lenyűgöző erejét. a szenzáció erejével hatott „az égen csak lányok vannak”, című kisfilm, amely a női ejtőernyősök életét ábrázolta, s egyedülálló produkciókat mutatott be a világrekorderek részvételével.

a bemutatott filmek színvonala indokoltá teszi, hogy a közönség is megismerje azokat. ezért rövidesen megkezdik 12 külföldi film szinkronizálását, amelyeket a kilenc magyar katonafilmmel együtt még ebben az évben bemutatják a budapesti híradómoziban, és ezt követően az ország valamennyi nagyobb filmszínházában.

- tapasztalatokat összegezve, számos javaslat hangzott el, amelyeket további tevékenységünkben figyelembe veszünk, - mondotta az ezredes. - így például elhatároztuk, hogy a következő fesztiválra már a rendező ország nyelvére szinkronizáljuk filmjeinket. a harmadik filmfesztivál gazdag élményanyagát tanulmány formájában megjelentetjük és eljuttatjuk a résztvevőkhöz. a román delegáció tagjai bejelentették, hogy a következő filmfesztivált hazájukban szeretnék megrendezni - mondotta nyilatkozatában halász Antal./mti/

--

- 38 -

18.47/e

se

embargo 20.00 óráig!

bb. 64. a varsói szerződés főparancsnokának és vezérkari főnökének megbeszélései a honvédelmi minisztérium vezetőivel

gk/gy/la

1968. szeptember 26.

szerdán és csütörtökön hazánkban tartózkodott Ivan Jakubovszkij, a szovjetunio marsallja, a varsói szerződés tagállamai egyesített fegyveres erőinek főparancsnoka és Szergej Stemenko hadseregtábornok, az egyesített fegyveres erők vezérkari főnöke. itt tartózkodásuk alatt megbeszélést folytattak a honvédelmi minisztérium vezetőivel a varsói szerződés, az egyesített fegyveres erők továbbfejlesztésének időszerű kérdéseiről. a megtárgyalt kérdésekben teljes egyetértés alakult ki.

1. Jakubovszkij és sz. Stemenkót fogadta Kádár János, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, a fogadáson jelen volt Fock Jenő, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a kormány elnöke, Czirnege Lajos vezérezredes, a politikai bizottság póttagja, honvédelmi miniszter és Csémi Károly altábornagy, a magyar néphadsereg vezérkarának főnöke, a honvédelmi miniszter első helyettese./mti/

--

bb. 65. újabb pártküldöttségek érkeztek budapestre

gk/gy/la

1968. szeptember 26.

a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozását előkészítő bizottság ülésére csütörtökön budapestre érkezett a bolíviai kommunista párt, a cipursi dolgozó néphaladó pártja, a csehszlovák kommunista párt és a lengyel egyesült munkáspárt küldöttsége./mti/

--

bb. 66. bábolnán ülésezett a magyar nők országos tanácsa és a komárom megyei nőtanács végrehajtó bizottsága

bvid-fm/tné/gy/la

1968. szeptember 26.

csütörtökön bábolnán együttesen ülésezett a magyar nők országos tanácsának, valamint a komárom megyei nőtanácsnak a végrehajtó bizottsága. a megbeszélésen résztvett Erdei Lászlóné, a MNOE elnöke és Ortutay Zsuzsa titkár. jelen volt Kroszner László, a megyei tanács vb elnöke és Boda László, a szakszervezetek megyei tanácsának vezető titkára is.

-folyt. köv.-

19.05/gy

- 39 -

se

bb. 66. /bábolnán ülésezett..... 1. folyt./ gy

a tanácskozást megelőzően a végrehajtó bizottságok tagjai felkerestek négy várost és egy községet, hogy a helyszínen is tapasztalatokat szerezzenek a komárom megyei nőtanács jelentésével kapcsolatban, amely azzal foglalkozott, hogyan szolgálják a művelődésügyi intézmények a nők kulturális igényeinek kielégítését, milyen szerepet töltenek be a lányok, asszonyok ezen a területen.

Komárom megye az ország legkisebb, de legsűrűbben lakott megyéje. bár jellegét a nehézipar határozza meg, és csak minden harmadik munkahely alkalmas a nők foglalkoztatására, az utóbbi években számos munkaalkalmat teremtettek számukra. tízennyezer nő lépett az aktív keresők sorába. számottevően javultak a megyében a művelődés és a tudatformálás személyi és tárgyi feltételei is. több mint 200 tanácsai és szakszervezeti könyvtár segíti az ismeretterjesztő munkát. minden városban és a községek 91 százalékában van művelődési otthon, és a megye minden helysége rendelkezik filmszínházzal. ma minden minden családra jut egy rádió és minden második családra egy televízió. ezek a tények kedvező körülményeket teremtenek a nőtanácsok nevelő munkájához és ezek adták az alapot mind a beszámolóhoz, mind a vitához.

a nőtanácsok igyekeznek a nők sajátos érdeklődési körét és igényeit tekintetbe venni, emellett azonban nem feledkeznek meg arról sem, hogy az ismeretterjesztés a politikai és gazdasági élet eseményeire reagáljon. megkülönböztetett figyelemmel foglalkoznak a mezőgazdaságban dolgozó nőkkel. nagy gondot fordítanak arra, hogy mind több nőt vonjanak be a nőmozgalom speciális oktatási formáiba. örvendetes, hogy a megyében egy év alatt kétszeresére emelkedett a nőtanácsok szervezésében rendezett akadémiák, tanfolyamok száma. a legnagyobb érdeklődést a szülők iskolája iránt tanúsítják. sokat javult a szakkörök színvonala, és sok fiatal lány kapcsolódott be munkájukba. mind nagyobb tért hódít a megyében a ,, nők klubja, , -mozgalom.

a végrehajtó bizottsági ülésen pozitívan értékelték a megyében működő nőtanácsok munkáját, és a különböző szintű testületek megerősítésére, a nőmozgalmi vezetők fokozottabb képzésére hívták fel a megyei nőtanács figyelmét. /mti/

19.20/gy

..-
- 40 -

bb. 67. komárom és somogy megyében terem a legtöbb gyilkos galóca - érdekes beszámoló a gomba-mérgézesekről

a vid-fm/tné/gy/la

1968. szeptember 26.

érdekes beszámolót tartottak csütörtökön budapesten, a technika házában - az erdészeti egyesület mikológiai szakosztályának ülésén - a komárom megyei egészségügyi szakemberek a tatabányai és az oroszlányi gombamérgézesek tapasztalatairól. somogy mellett komárom megye erdeiben terem a legtöbb gyilkos galóca, amely a nagyarányú felvílágosító munka ellenére évről-évre újabb áldozatokat szed. a megyében most széleskörű gombaellenőrzés és tanácsadó hálózatot építettek ki. a tit-el közösen több gombaismertető tanfolyamot szerveznek. megyeszerte sokszáz figyelemzéstől plakátot helyeztek el, a legveszélyesebb erdőrészekben pedig külön táblákkal jelölik meg a gyilkos galóca-telepeket.

a tatabányaiak beszámoltak arról is, hogy az idei őszön jó eredménnyel alkalmazták a bomgamérgézeteknél a tioctacid nevű új külföldi gyógyszert. olyan betegek is sikerült megmenteniük, akiknek állapota reménytelennek látszott. többhetes kezelés után már elhagyták ugyan a kórházat, de végleges gyógyulásukról még korai lenne véleményt mondani. többhónapon át megfigyelés alatt tartják őket. a tapasztalatok alapján azonban kötelezővé teszik az új gyógyszer tartását azokban a komárom megyei kórházakban, ahová a gombamérgézteket szállítják. /mti/

..-

bb. 70. spanyolul tudni kell - bemutató a vigszínházban

t pr/gk/zs/gy/la

1968. szeptember 26.

csütörtökön a vigszínház társulata bemutatta új évadának első premier-darabját, tabi lászló ,,spanyolul tudni kell,, című vígjátékát. calatrava trónfosztott elnökének bakonytőrebesi kalandjait marton lászló rendezte, a főbb szerepekben sulyok máriát, feleki kamillt, halász jtukát, kovács istvánt és csákányi lászlót tapsolták meg a nézők. /mti/

..-

19.35/gy

- 41 -

bb. 68. irodalmi emléknep székesfehérvárott

vid-fm/gg/gy/la

1968. szeptember 26.

az 1848-49-es szabadságharc 120. évfordulója alkalmából rendezett jubileumi ünnepségek keretében csütörtökön irodalmi emléknepot tartottak székesfehérvárott. czener ernőnek, a székesfehérvári járási tanács művelődésügyi osztályvezetőjének megnyitó szavai után weber antal, a magyar irodalomtörténeti társaság főtitkára tartott előadást a szabadságharc és a magyar irodalom kapcsolatáról, majd doregi zsigmond irodalomtörténész beszélt a korszerű hazafiságról. ezt követően neves fővárosi előadóművészek közreműködésével irodalmi estet rendeztek, amelyen a szabadságharcra kapcsolatos versekből, regényekből odtak elő részleteket./mti/

..

bb. 69. olajbányász-paraszt találkozó az algyői rákóczi tsz-ben

a vid-fm/tné/gy/la

1968. szeptember 26.

az algyői rákóczi tsz művelődési termében csütörtökön baráti találkózón vettek részt a nagyalföldi kőolaj- és földgáztermelő vállalat, az alföldi kőolajfúrási vállalat, a síófoki kőolajvezeték vállalat vezetői, valamint algyői község és a rákóczi tsz vezetői és tagjai. a vendégek megtekintették a szövetkezet gazdaságát, amelynek területén a szénhidrogénkincseket feltáró olajbányászok is dolgoznak.

a baráti találkózón többek között megállapodtak abban, hogy a közeljövőben a szövetkezet az olajbányászokkal közösen építet utat a tsz művelődési terméhez, amelyet az olajiparban dolgozó munkások is rendszeresen látogatnak. elhatározták, hogy az olajipar képviselői és a tsz szakemberei a jövőben félévenként egyeztetik terveiket. kölcsönösen arra törek-szenek, hogy a szénhidrogénkincsek feltárásával a mezőgazdaságnak ne okozzanak a szükségesnél nagyobb károkat. tervbe vették, hogy az „olajosok”, számára szükséges ideiglenes épületeket úgy készítik el, hogy azokat a későbbiekben a szövetkezet is hasznosítani tudja./mti/

..

19.40/gy

- 42 -

HE

bb. 71. a budapesti nemzetközi zenei versenyen

k ol/gk/1 l la

1968. szeptember 26.

csütörtökön befejeződött a gordonkaművészek szólo döntője. a zsűri meghallgatta az elsőségért vetélkedő tizenegy csellista műsorát. a zenekari döntőre két részben vasárnap és hétfőn este kerül sor.

az esti órákban zajlott le a nemzetközi brácsaver-seny zenekari döntőjének második, befejező része. ezut-tal a szovjet jurij jurov, az akadémiai nagy színház zene-
karának tagja, danielle pons-fanton, a francia rádió és televízió zenekarának tagja és bársony lászló, a liszt ferenc zeneművészeti főiskola negyedéves hallgatója lé-
pett a zsűri és a közönség elé. a budapesti máv szimfoni-
kus zenekart németh gyula vezényelte. a bíráló bizottság a késő esti órákban tanácskozássra vonult vissza, hogy dönt-
sön a díjak sorsáról./mti/

..

bb. 72. időjárásjelentés

gk/1 l la

1968. szeptember 26.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön 19 órakor:

száraz idő

várható időjárás péntek estig:

kevés felhő, eső már nem lesz. napközben kissé megé-
lénkülő szél. reggeli párásság, helyenként köd. a nappali
fömlélegedés kissé erősödik. várható legmagasabb nappali
hőmérséklet pénteken 16-20 fok között./mti/

..

- 43 -

19.28/1 l

HE

bb. 73. doráti antal vezényelt az erkel színházban

k ol/zs/1 l la

1968.szeptember 26.

a budapesti zenei hetek alkalmából csütörtökön este az erkel színházban doráti antal vezényelte a magyar állami hangversenyzenekart. a nagy tetszéssel fogadott műsoron bartók táncvitje, kodály: fűszállott a páva című műve és brahms 4. szimfóniája szerepelt./mti/

-. -

bb. 74. elegant divatklubot alapított a május 1. ruhagyár

t sz/gk/1 l la

1968. szeptember 26.

a május 1. ruhagyár, amelynek lenin köruti mintaboltja elegant néven működik, ugyanilyen elnevezéssel klubot alapított vásárlói számára. aroyal szálló bárhelyiségében csütörtökön megrendezett klubesten műsoros divatbemutató formájában ismertette meg a klub tagjaival, az érdeklődőkkel a meghívott vendégekkel legújabb modelljeit.

felsorakoztatott sportos öltözékeket, anorákokat, nadrágos kosztümöket, a kék nyolcféle árnyalatában különböző szövetekből készült kabátokat, kockás variációkat és műbőr kabátokat, valamint kiskosztümöket és hozzájuk illő felöltőket is. bár a május 1. ruhagyár készítményeit évente kétmillióan vásárolják, a klubesten viszonylag csekély számú érdeklődőnek, mintegy kétezáz vendégnek adtak ízelítőt az újdonságokból és szolgáltak számukra divattanácsadással. a „klubestet”, vagyis a műsoros divatbemutatót a jövő hét csütörtökén megismétlik./mti/

-. -

20.08/1 l

- 44 -

xl

bb. 75. évadnyitó a győri kislelődy színházban

t vid-gyk/gy/la

1968. szeptember 26.

csütörtök este megnyitotta kapuit a győri kislelődy színház. a diszeldadason felkai ferenc „boszorkányok pedig nincsenek”, című háromfelvonásos történelmi vígjátékát mutatták be friss péter rendezésében. a darab főbb szerepeit mester jános, herendi mária, peredy lászló, pálfy gabriella és s. tóth józsef alakította. a diszbemutatón megjelent a szerző is./mti/

-. -

xl

- v é g e -

- 45 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda Budapest, I. Fiume-utca 5-7. Telefon: 159-480, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1968. szeptember 27.

bb. 1. 38 ezer kisgyermekről gondoskodnak a budapesti óvodákban - helyhiány miatt kétezer felvételi kérelmet utasítottak el

1 vt/gk/zs/ll la

1968. szeptember 27.

a fővárosi tanács oktatási főosztályán összegezték az ideai óvodai felvételek tapasztalatait. megállapították, hogy a gyermekintézmények iránti érdeklődés a múlt esztendőhöz képest lényegesen megnőtt. mind a tanácsi, mind az üzemi óvodákba sokkal többen jelentkeztek, mint tavaly. így fokozott felelősség hárult a felvételek ügyében döntő társadalmi bizottságokra, amelyek természetesen arra törekedtek, hogy elsősorban a legindokoltabb kérelmeket teljesítsék.

a fővárosi óvodába - nem végleges adatok szerint - körülbelül háromezernél több kisgyereket vetnek föl - mint a múlt tanévben. az újonnan bekerült gyerekekkel együtt tehát összesen mintegy 38 ezer óvodásról gondoskodnak. ez a fővárosban élő óvodáskorúak több mint 70 százalékanak felel meg. helyhiány miatt körülbelül kétezer kérelmet kénytelenek voltak a társadalmi bizottságok elutasítani. vannak olyan óvodák is, különösen az új lakótelepeken, ahol a kihasználtság 120-130 százalékos. egyes kerületekben átcsoportosítással, a tanács és üzemi óvodák jó együttműködésével sikerült megoldani a nagyarányu túljelentkezésből adódó problémákat.

a 3., a 4., az V, 9., a 15. és a 22. kerületben minden igényjogosult kisgyermeket elhelyeztek az óvodákban. erre nem volt azonban mód a 11., a 12., a 13., a 14., a 16., a 18., a 20., a 21. kerületben./mti/

--

te

- 1 -